

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560

ชนากร รวยวงศ์*

ลีดา สอนศรี**

ยุพา คลังสุวรรณ***

บทคัดย่อ

บทความนี้มีความมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ว่าเหตุใดแผนพัฒนาจังหวัดในฐานะเครื่องมือในการสร้างความเป็นเอกภาพในเชิงยุทธศาสตร์และการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของส่วนราชการในระดับพื้นที่จังหวัดจึงไม่ประสบความสำเร็จและเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข ปัญหาที่แผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ในฐานะเครื่องมือในการสร้างความเป็นเอกภาพในเชิงยุทธศาสตร์และการบูรณาการ การดำเนินงานร่วมกันของส่วนราชการในระดับพื้นที่จังหวัด โดยศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ.2557-2560 รวมทั้งสิ้น 163 คน จากจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ.2557-2560 จำนวน 283 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และความถี่ (Frequency) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ.2557-2560 มีความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ.2557- 2560 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงจากมากไปน้อย 5 ลำดับได้แก่ ด้านระยะเวลาดำเนินการ ด้านการให้ความสำคัญกับแผนทุกระดับ ด้านการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม ด้านบุคลากร ด้านข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 2. นอกจากแบบสอบถามแล้ว จากการสัมภาษณ์สาเหตุที่ทำให้แผนพัฒนาจังหวัดไม่ประสบความสำเร็จ เช่น ด้านระยะเวลาดำเนินการ พบว่าระยะเวลาดำเนินการ ด้านการให้ความสำคัญกับแผนทุกระดับ พบว่า ควรให้ความสำคัญมากกว่าเดิม เช่น แผนท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม พบว่า ภาคเอกชน/ประชาสังคม ยังมีบทบาทและมีส่วนร่วมน้อย ด้านบุคลากร พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงหรือโยกย้ายบ่อย ด้านข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด พบว่า ยังไม่เป็นปัจจุบัน ด้านตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย พบว่า มีความยากง่ายตามแต่หน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย

* นิธิติปริญญาโท, สาขานโยบายสาธารณะ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** รองศาสตราจารย์, วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

*** รองศาสตราจารย์, วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

วารสารการเมืองการปกครอง

ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 กันยายน 2558 – กุมภาพันธ์ 2559

การบริหารจัดการ-การบริหารทรัพยากรมนุษย์-นโยบาย

จะได้ใช้เป็นข้อเสนอแนะที่จะได้ใช้เป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดในครั้งต่อไป

คำสำคัญ : แผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ.2557-2560/ เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผน/ ยุทธศาสตร์/

การบูรณาการ

The Preparation Of Annual Plan of Kalasin Province B.E. 2557-2560

Thanakorn Rawiyawong^{*}

Sida Sonsri^{**}

Yupha Klangsuwan^{***}

Abstract

This article aims to analyze why the Annual Plan as a tool to strengthen the unity and integration of strategic co-operation of government agencies in the province did not succeed and to propose the suggestions and solutions to develop Kalasin as a tool to strengthen the unity and integration of strategic co-operation of government agencies in the province. This study reviews the staff who prepare Of Annual Plan Of Kalasin Province B.E.2557-2560 with the sample of 163 people from 283 people of them. Statistical analysis was average (Arithmetic Mean), standard deviation and frequency. The results are as follows: 1. The government official who drafted the annual plan of Kalasin Province B.E.2557-2560 totally had opinion in moderate. For individual factor it is also in moderate level. 2. Aside from questionnaire, interview method were conducted. They all agreed that the develop plan of Kalasin was not successful such as the execution time was too limited. The focus of the plan at all levels should pay more attention than the previous years as the local plan the involvement of the private and society sectors participated less in the Development Plan, the human resources had changed or moved frequently; the data used for the preparation of Development Plan did not cover the current situation; the indicators and the goals

^{*} Master of Public Administration Program in Public Policy, College of Politics and Governance Mahasarakham University

^{**} Associate Prof., College of Politics and Governance Mahasarakham University, Advisor

^{***} Associate Prof., College of Politics and Governance Mahasarakham University, Co-Advisor

were difficulty more or less depended on the work assignment. This research will be useful in the next preparation of the annual plan review

Keywords: The annual plan of Kalasin Province B.E. 2557-2560/ Strategic Planing

บทนำ

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดมีพัฒนาการมาตามลำดับจากเดิมที่จะได้รับการจัดสรรงบประมาณผ่านส่วนราชการ ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ทั้งนี้ ได้มีพัฒนาการตามลำดับช่วงเวลา (สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด. 2552 : 1) สามารถแบ่งได้ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจนถึงปัจจุบันได้ 8 ช่วง ดังต่อไปนี้ คือ 1) ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2510-2514) รัฐบาลมีแนวความคิดในการวางแผนพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นทางการ (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2525 : 55) 2) ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2515-2519) รัฐบาลเริ่มมีการพัฒนาชนบท โดยกำหนดให้จังหวัดเป็นผู้จัดทำโครงการและส่งให้ส่วนกลางพิจารณา (สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด. 2552 : 1) 3) ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520-2524) พยายามแก้ไขปัญหาคอขวดของการกระจายรายได้ ด้วยการส่งเสริมการมีงานทำในชนบท (โครงการ กสช.) (มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. 22 เมษายน 2557) 4) ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) ได้มีการใช้ “ระบบแผน” เป็นแกนนำในการพัฒนาและกำหนดทิศทางการพัฒนาชนบท มีแผนพัฒนาจังหวัด โดยจัดให้มีบริการพื้นฐานขั้นต่ำแก่ประชาชน (จปฐ.) (สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด. 2552 : 1) 5) ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) รัฐบาลได้เน้นการกระจายอำนาจการพัฒนาไปสู่ชนบทและการประสานงานรวมทั้งมีการวางแผนจากล่างสู่บน ผสมผสาน กับบนลงล่าง ให้มี 6 กระทรวงหลักเข้าร่วมในการพัฒนาชนบท ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย ศึกษาธิการ สาธารณสุข เกษตรและสหกรณ์ พาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม (มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. 22 เมษายน 2557) 6) ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) รัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมการกระจายรายได้และการกระจายการพัฒนาที่เน้นการผสมผสานในเรื่องการเจริญเติบโตทางด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ และอุตสาหกรรม ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตลอดจนการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังส่งเสริมการกระจายรายได้และกระจายการพัฒนาระหว่างเมืองกับชนบทและระหว่างภูมิภาคด้วยกัน

(มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. 22 เมษายน 2557) 7) ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) รัฐบาลได้ให้องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคชุมชน และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2544 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2544 มีนโยบายกระจายอำนาจในการบริหารโดยการสนับสนุนให้การปฏิบัติราชการของจังหวัดต่างๆเป็นการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด. 2552 : 1-2) 8) ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) เป็นต้นมา คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2546 และวันที่ 6 พฤษภาคม 2546 ให้ทุกจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ใช้การบริหารงานแบบบูรณาการโดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารสูงสุดของจังหวัด (Chief Executive Officer : CEO) โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นไป และได้ออก “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2546” เพื่อรองรับการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด. 2552: 3-4)

นอกจากนี้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 ประกอบพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ.2551 กำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดยื่นคำของบประมาณต่อสำนักงบประมาณได้โดยตรง เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (สถาบันดำรงราชานุภาพ. 2554: 2)

จากความสำคัญของการจัดทำแผนและเนื่องจากผู้วิจัยปฏิบัติงานในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยในประเด็นว่าเหตุใดแผนพัฒนาจังหวัดในฐานะเครื่องมือในการสร้างความเป็นเอกภาพในเชิงยุทธศาสตร์และการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของส่วนราชการในระดับพื้นที่จังหวัดจึงไม่ประสบความสำเร็จ ความคิดเห็นและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุ และศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเป็นข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ปรับปรุงและแก้ไขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ว่าเหตุใดแผนพัฒนาจังหวัดในฐานะเครื่องมือในการสร้างความเป็นเอกภาพในเชิงยุทธศาสตร์และการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของส่วนราชการในระดับพื้นที่จังหวัดจึงไม่ประสบความสำเร็จ
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่แผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ในฐานะเครื่องมือในการสร้างความเป็นเอกภาพในเชิงยุทธศาสตร์และการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของส่วนราชการในระดับพื้นที่จังหวัดจึงไม่ประสบความสำเร็จ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ของบุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านแผนพัฒนาจังหวัด ผู้วิจัยได้ใช้ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดจากผลการพิจารณาแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการราชการจังหวัดประจำปีของสำนักงาน ก.พ.ร. และข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการด้านแผนและด้านงบประมาณ (สถาบันดำรงราชานุภาพ. 2554 : 4-6) ดังนี้ คือ

- 1) ปัญหาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัด
- 2) ปัญหาด้านข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด
- 3) ปัญหาด้านการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายใน (SWOT)
- 4) ปัญหาด้านการให้ความสำคัญกับแผนทุกระดับ
- 5) ปัญหาด้านการแก้ไขปัญหาในพื้นที่
- 6) ปัญหาด้านประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์
- 7) ปัญหาด้านตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย
- 8) ปัญหาด้านกลยุทธ์
- 9) ปัญหาด้านแผนงาน/โครงการ
- 10) ปัญหาด้านบุคลากร
- 11) ปัญหาด้านระยะเวลาดำเนินการ
- 12) ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงบูรณาการ โดยใช้ทั้งระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีการดำเนินการศึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้ คือ 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์ข้อมูล 5) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การแจกแจงความถี่

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลหลัก

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 จำนวนทั้งสิ้น 283 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 จำนวนทั้งสิ้น 163 คน ได้มาโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยการจับสลาก และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 41)
3. ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสิ้น 29 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) โดยอาศัย แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 ลักษณะเครื่องมือแบบสอบถามเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เพื่อสอบถามปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ใน 12 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัด ด้านข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนา

จังหวัด ด้านการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายใน (SWOT) ด้านการให้ความสำคัญกับแผนทุกระดับ ด้านการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ด้านประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ ด้านตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ด้านตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ด้านกลยุทธ์ ด้านแผนงาน/โครงการ ด้านบุคลากร ด้านระยะเวลาดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม มีลักษณะแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) แบ่งระดับการวัดเป็น 5 ระดับ คือ มีปัญหามากที่สุด มีปัญหามาก มีปัญหาปานกลาง มีปัญหาน้อย มีปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open end) โดยกำหนดให้ครอบคลุมทั้ง 12 ด้าน

1.2 วิธีสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1.2.1 ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อสรุปแนวคิดแล้วจัดทำเป็นแบบสอบถาม ภายใต้ปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560

1.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและศึกษาเกณฑ์การสร้างเครื่องมือ มีหลักเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103) ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง มีปัญหามาก

3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

2 หมายถึง มีปัญหาน้อย

1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

1.2.3 จากข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.2.1 และ 1.2.2 สามารถนำมาประมวลเป็นรายชื่อออกแบบสอบถามซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบของปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ทั้ง 12 ด้าน ละเอียด 3 ข้อ จำนวน 1 ฉบับ

1.2.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ตามขอบเขตปัญหาทั้ง 12 ด้าน ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ใน 12 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัด ด้านข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ด้านการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายใน (SWOT) ด้านการให้ความสำคัญกับ

แผนทุกระดับ ด้านการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ด้านประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ ด้านตัวชี้วัด และ ค่าเป้าหมาย ด้านตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ด้านกลยุทธ์ ด้านแผนงาน/โครงการ ด้านบุคลากร ด้านระยะเวลาดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด กาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ใน 12 ด้าน

1.2.5 นำแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ เมื่อได้รับ ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำแบบสอบถาม มาแก้ไขปรับปรุง

1.2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้มี ประสิทธิภาพ 3 ท่าน ประกอบด้วย

1) นางสาวพัชรภรณ์ สิริวรเวชยางกุล สถิติจังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษา ปริญญาโท คม. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ปริญญาเอก เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (แคนดิเดต) มหาวิทยาลัยนอร์ทเซียงไฮ้ ผู้มีประสบการณ์ตรวจสอบด้านการใช้สถิติ

2) นายเผด็จ โชติมณี หัวหน้าสำนักงานจังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษา ปริญญาโท พบ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผู้มีประสบการณ์ตรวจสอบด้าน ความเที่ยงตรงและความครอบคลุมของเนื้อหา

3) นายสมยศ เทียงผดุง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเมืองน้อย ตำบลเมืองน้อย อำเภอรวิชัย จังหวัดร้อยเอ็ด วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(ศส.ม.) สาขาวิชาไทย คติศึกษา ผู้มีประสบการณ์ตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษา

1.2.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงครั้งสุดท้าย ไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน ประกอบด้วย

1) หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 6 คน

2) เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560

(ทุกส่วนราชการ) จำนวน 6 คน

3) เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 (อำเภอ)จำนวน 2 คน

4) เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 (องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น) จำนวน 16 คน

1.2.8 ตามข้อ 6 ทำการทดสอบแบบสอบถาม แล้วนำมาตรวจสอบคุณภาพของ แบบสอบถาม โดยหาค่าอำนาจจำแนกโดยวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนน รวมทั้งหมด (Item-total Correlation)

1.2.9 นำแบบสอบถาม จำนวน 36 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 95)

1.2.10 นำแบบสอบถามที่ได้จากการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) โดยการกำหนดแนวคำถามในการสัมภาษณ์มีโครงสร้างชัดเจน แต่สามารถยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ ใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ทดสอบเครื่องมือ
2. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้บุคลากรในสังกัดตอบแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมอบซองเปล่าติดแสตมป์ไปพร้อมกับแบบสอบถาม
4. สำหรับการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเตรียมการสัมภาษณ์โดยติดต่อนัดกับผู้ถูกสัมภาษณ์ล่วงหน้า เป็นการส่วนตัวรายบุคคล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามและได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม แล้วลงรหัสตามที่ได้กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้า ซึ่งกำหนดคะแนนสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีหลักเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 102-103) ดังต่อไปนี้

มีปัญหามากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
มีปัญหา	ให้คะแนน	4 คะแนน

มีปัญหาปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
มีปัญหาน้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
มีปัญหาน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

1.3 ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 29 คน ประกอบด้วย เพื่อนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล

2 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 นำคะแนนตามแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for Social Science for Windows)

2.2 วิเคราะห์ปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 100)

4.51 - 5.00	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 29 คน มาวิเคราะห์ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ทั้ง 12 ด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถามดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545)

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยวิธีการ IOC (Index of Item Objective Congruence)

1.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 ความถี่ (Frequency)

ผลการศึกษา

จากการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557- 2560 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงจากมากไปน้อย 5 ลำดับ ได้แก่ ด้านระยะเวลาดำเนินการ ด้านการให้ความสำคัญกับแผนทุกระดับ ด้านการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม ด้านบุคลากร ด้านข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

2. นอกเหนือจากแบบสอบถามแล้ว จากการสัมภาษณ์สาเหตุที่ทำให้แผนพัฒนาจังหวัดไม่ประสบความสำเร็จ คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัด พบว่าวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดที่กำหนด ไม่มีจุดเน้นหรือสิ่งที่เด่นชัดของแผนพัฒนาจังหวัด ด้านข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด พบว่า ข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ข้อมูลบางรายการไม่มีฐานข้อมูลย้อนหลัง ด้านการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายใน (SWOT) พบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายใน (SWOT) ยังไม่ครอบคลุมปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ด้านการให้ความสำคัญกับแผนทุกระดับ พบว่า การให้ความสำคัญกับแผนทุกระดับ ควรให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยงของแผนในทุกระดับ ด้านการแก้ไขปัญหในพื้นที่ พบว่า ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ ด้านประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ พบว่า มองที่ภารกิจของตัวเองเป็นสำคัญ ด้านตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย พบว่า ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่รับผิดชอบยากง่ายตามแต่หน่วยงานที่ได้รับผิดชอบ ด้านกลยุทธ์ พบว่า มีกลยุทธ์มากเกินไป ด้านแผนงาน/โครงการ พบว่า ยังขาดการบูรณาการโครงการระหว่างหน่วยงาน และภาคส่วนต่างๆ ด้านบุคลากร พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงหรือโยกย้ายบ่อย เช่น ย้ายกลับภูมิลำเนา โยกย้ายไปดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นในต่างจังหวัด ด้านระยะเวลาดำเนินการ พบว่า ระยะเวลาดำเนินการมากเกินไป ด้านการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม พบว่า ภาคเอกชน/ประชาสังคม ยังมีบทบาทและมีส่วนร่วมน้อยในการกำหนดแผนพัฒนาจังหวัด และยังไม่ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ

การอภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 พบประเด็นที่สำคัญสมควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัด พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความเห็นว่า วิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีลักษณะกว้าง ไม่มีจุดเน้นของการพัฒนา และไม่มีขอบเขตที่ชัดเจน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะการกำหนดวิสัยทัศน์กาฬสินธุ์เมื่อนำอยู่ ยังไม่มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนมากนัก ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ อุไรวรรณ คนใจบุญ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามพบว่า ปัญหาด้านการวางแผนการวางแผน ในขั้นตอนการเตรียมการและรวบรวมข้อมูลก่อนการวางแผนได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากแผนพัฒนาจังหวัด/แผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นแผนที่สามารถทำให้พื้นที่นั้นมีความเจริญตามความต้องการของประชาชนได้หากเป็นไปได้ไปอย่างครอบคลุม

2. ด้านข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความเห็นว่า ข้อมูลของแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ขาดการเปรียบเทียบข้อมูลกับข้อมูลในระดับภาค กลุ่มจังหวัด/จังหวัด และระดับประเทศ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะไม่ได้มีการเปรียบเทียบข้อมูลภายในภูมิภาค หรือระดับประเทศ ว่าอยู่ตำแหน่งใด สอดคล้องกับการศึกษาของ อุทิศ จันทรธีราช (2551 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยกระบวนการวางแผนและความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี จากการศึกษาดูการวางแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขุม และสัมภาษณ์คณะผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาขุมพบว่า ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขุมที่เกี่ยวกับปัญหาการวางแผนและการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขุม สรุปได้ 4 ประเด็น คือ ปัญหาความไม่สอดคล้องของแผนพัฒนากับสภาพปัญหาพื้นที่ตามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ปี 2548 ปัญหาการไม่ให้ความสำคัญกับประเภทของโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาตำบล ปี 2549 โดยให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานสูงสุด ปัญหาการขาดความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนปฏิบัติการประจำปีกับแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2549-2551) โดยเฉพาะแผนปฏิบัติการประจำปี 2549 ซึ่งเป็นแผนงาน/โครงการ ที่ไม่อยู่ในแผนพัฒนาสามปี ปัญหาการขาดความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และให้ความสำคัญในกระบวนการวางแผนและความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบลของผู้บริหาร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาขุม

3. ด้านการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายใน (SWOT) พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความเห็นว่า การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายใน (SWOT) ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 เป็นข้อความเชิงความเห็นทั่วไป ไม่มีข้อมูลสนับสนุน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะ ได้นำเอาเฉพาะข้อมูลสำคัญของจังหวัดเท่านั้นเป็นข้อมูลในเล่มแผนพัฒนาจังหวัด สอดคล้องกับการศึกษาของ อุทิศ จันทรธีราช (2551: บทคัดย่อ) ได้วิจัยกระบวนการวางแผนและความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี จากการศึกษาเอกสารแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม และสัมภาษณ์คณะผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม พบว่า ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุมที่เกี่ยวกับปัญหาการวางแผนและการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม สรุปได้ 4 ประเด็น คือ ปัญหาความไม่สอดคล้องของแผนพัฒนากับสภาพปัญหาพื้นที่ตามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ปี 2548 ปัญหาการไม่ให้ความสำคัญกับประเภทของโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาตำบล ปี 2549 โดยให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานสูงสุด ปัญหาการขาดความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนปฏิบัติการประจำปีกับแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2549-2551) โดยเฉพาะแผนปฏิบัติการประจำปี 2549 ซึ่งเป็นแผนงาน/โครงการ ที่ไม่อยู่ในแผนพัฒนาสามปี ปัญหาการขาดความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และให้ความสำคัญในกระบวนการวางแผนและความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบลของ ผู้บริหาร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม

4. ด้านการให้ความสำคัญกับแผนทุกระดับ เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความเห็นว่า การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ไม่สามารถเสนอของบประมาณที่เป็นการดำเนินการปกติอยู่แล้วมาดำเนินการได้ ทั้งที่หน่วยงานที่เสนอมิใช่ข้อจำกัดด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะส่วนราชการที่ดำเนินการตามภารกิจอยู่แล้ว แต่ยังคงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการทำโครงการดังกล่าวอยู่แต่ยังไม่ได้รับงบประมาณ และไม่สามารถทราบได้ว่าจะอนุมัติได้เมื่อไหร่ สอดคล้องกับการศึกษาของ อุไรวรรณ คนใจบุญ (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามพบว่า ปัญหาด้านกระบวนการวางแผนในขั้นปฏิบัติตามแผน สำหรับขั้นตอนนี้ ส่วนใหญ่แล้วจะไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ทั้งหมดตามแผนงาน โครงการที่มีในแผนงาน เนื่องจากงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงต้องคัดเลือกโครงการที่มีความสำคัญมาจัดทำก่อนซึ่งทำให้ประชาชนมองว่าโครงการที่จัดทำขึ้นนั้นไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

5. ด้านการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความเห็นว่า การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 เน้นการแก้ไขปัญหา มากกว่าการใช้ศักยภาพของพื้นที่มาเป็นจุดเน้นการพัฒนา อยู่ในระดับ ทั้งนี้เพราะ ปัญหาของจังหวัด มีมากมายหลากหลาย สอดคล้องกับ อุไรวรรณ คนใจบุญ (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาในการ จัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านกระบวนการวางแผน การจัดทำ แผนพัฒนาพื้นที่ในระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น ในขั้นตอนการกำหนดแผนงาน โครงการต่างๆ ใน ขั้นตอนนี้จะมีการกำหนดแผนงาน โครงการต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนใน พื้นที่ ซึ่งโครงการส่วนใหญ่จะเป็นโครงการที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ สำหรับโครงการ ด้านอื่นๆ จะมีน้อย เนื่องจากในบางพื้นที่ยังคงมีความจำเป็นด้าน โครงสร้างพื้นฐานที่ยังไม่พร้อม สำหรับการพัฒนา จึงมีโครงการด้านสังคมอยู่น้อย

6. ด้านประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความเห็นว่า การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 การกำหนด ประเด็นยุทธศาสตร์ ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ไม่สามารถสะท้อนมิติ การพัฒนา ที่สำคัญได้ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ ประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ประเด็น ยุทธศาสตร์ของจังหวัดกาฬสินธุ์ค่อนข้างกว้าง พร้อมทั้งยังไม่ได้มีประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อสอดคล้องกับ การเปิดประชาคมอาเซียนโดยตรง สอดคล้องกับ อุไรวรรณ คนใจบุญ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านผู้บริหาร การจัดทำ แผนพัฒนาพื้นที่ในระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น ผู้บริหารเองยังไม่ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนา สำหรับพื้นที่ของตัวเองเท่าที่ควร โดยไม่มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนา เมื่อการ จัดทำแผนไม่มีการชี้แจงวัตถุประสงค์แล้ว ประชาชนในพื้นที่ก็จะไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำ แผนพัฒนาได้

7. ด้านตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความเห็นว่า ตัวชี้วัดบางตัวที่กำหนดขึ้นของแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ที่ กำหนดขึ้นมีระยะเวลาจำกัดในการบรรลุตัวชี้วัดนั้น อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะในการประเมิน ตัวชี้วัดบางตัวนั้น ต้องรอฤดูกาล จึงประเมินได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ อุทิศ จันทร ธีราช (2551: บทคัดย่อ) ได้วิจัยกระบวนการวางแผนและความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี จากการศึกษาเอกสาร แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม และสัมภาษณ์คณะผู้บริหารและสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลนาชุมพบว่า ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุมที่เกี่ยวกับปัญหา การวางแผนและการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม สรุปได้ 4

ประเด็น คือ ปัญหาความไม่สอดคล้องของแผนพัฒนากับสภาพปัญหาพื้นที่ตามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ปี 2548 ปัญหาการไม่ให้ความสำคัญกับประเภทของโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาตำบล ปี 2549 โดยให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานสูงสุด ปัญหาการขาดความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนปฏิบัติการประจำปีกับแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2549-2551) โดยเฉพาะแผนปฏิบัติการประจำปี 2549 ซึ่งเป็นแผนงาน/โครงการ ที่ไม่อยู่ในแผนพัฒนาสามปี ปัญหาการขาดความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และให้ความสำคัญในกระบวนการวางแผนและความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบลของผู้บริหาร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม

8. ด้านกลยุทธ์ เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความเห็นว่าการกำหนดกลยุทธ์ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีหลายกลยุทธ์มากเกินไป อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ค่อนข้างกว้าง กลยุทธ์จึงมีมากตามไปด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของอุทิศ จันทร์ธิราช (2551 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยกระบวนการวางแผนและความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรดิตถ์ จากการศึกษาเอกสารแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม และสัมภาษณ์คณะผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาชุมพบว่า ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุมที่เกี่ยวกับปัญหาการวางแผนและการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม สรุปได้ 4 ประเด็น คือ ปัญหาความไม่สอดคล้องของแผนพัฒนากับสภาพปัญหาพื้นที่ตามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ปี 2548 ปัญหาการไม่ให้ความสำคัญกับประเภทของโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาตำบล ปี 2549 โดยให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานสูงสุด ปัญหาการขาดความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนปฏิบัติการประจำปีกับแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2549-2551) โดยเฉพาะแผนปฏิบัติการประจำปี 2549 ซึ่งเป็นแผนงาน/โครงการ ที่ไม่อยู่ในแผนพัฒนาสามปี ปัญหาการขาดความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และให้ความสำคัญในกระบวนการวางแผนและความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบลของผู้บริหาร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม

9. ด้านแผนงาน/โครงการ เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความเห็น ว่า แผนงาน/โครงการ ที่เสนอในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 เป็นแผนงาน/โครงการที่ซ้ำซ้อนกับงบประมาณที่ดำเนินการอยู่แล้วในพื้นที่ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ บางส่วนราชการมีการตรวจสอบโครงการไม่ละเอียดจึงซ้ำซ้อนกับงบประมาณที่เสนอไป ไม่สอดคล้องกับ ขวลิขิต อุ้นเจ้าบ้านและคณะ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร พบว่า ด้านการวางแผน ส่วนใหญ่พบว่าผู้บริหารไม่ค่อยมีการชี้แจง

วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ด้านการลงมือปฏิบัติ ปรากฏว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ขาดความพร้อมในการสนับสนุนงบประมาณในการปฏิบัติตามแผน/โครงการ ตามแผนพัฒนาสามปี ส่วนด้านการตรวจสอบผลการปฏิบัติ ปัญหาที่พบคือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติให้ความสำคัญกับผลการตรวจสอบการปฏิบัติน้อย ด้านการแก้ไขผลการตรวจสอบ ปัญหาที่พบคือ ส่วนใหญ่เห็นว่า การปรับปรุงแก้ไขแผนงาน/โครงการที่ผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผนพัฒนาสามปี

10. ด้านบุคลากร เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความเห็นว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 เปลี่ยนผู้รับผิดชอบบ่อย อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนมีการโยกย้ายไปสู่อำเภอที่สูงขึ้น หรือกลับภูมิลำเนาเดิม จึงทำให้การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดไม่ต่อเนื่อง ไม่สอดคล้องกับ อุดมศักดิ์ เรืองรอง (2552 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยกระบวนการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน พบว่า ปัญหาและอุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการประสานแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ 1) กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มีจำนวนมาก 2) ปัญหากรอบแนวทางในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่านในการคัดเลือกโครงการที่เป็นผลกระทบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางพื้นที่ 3) ปัญหากระบวนการประชาคมอำเภอเพื่อรวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ระดับจังหวัด 4) ปัญหางบประมาณในการดำเนินการประชุมคณะกรรมการประสานแผนระดับอำเภอ คณะกรรมการประสานแผนระดับจังหวัด 5) ปัญหาการเมืองท้องถิ่นและการเมืองระดับชาติ ที่เข้ามาแทรกแซงการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน

11. ด้านระยะเวลาดำเนินการ บุคลากร เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความเห็นว่า ระยะเวลาในการส่งแผนงาน/โครงการ เพื่อนำเข้าแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ที่ค่อนข้างจำกัด มีผลต่อการเขียนแผนงาน/โครงการ ให้มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ การกำหนดปฏิทินจากส่วนกลางได้กำหนดมาแล้ว สอดคล้องกับ รุ่งทิพย์ เหล็กดี (2554 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและงบประมาณจังหวัดของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและงบประมาณจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 ของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ คือ ระยะเวลาดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและงบประมาณจังหวัดมีความเร่งด่วนและจำกัด ทำให้การจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณไม่สมบูรณ์และไม่ครอบคลุม

12. ด้านการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความเห็นว่า การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์

พ.ศ. 2557-2560 ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมน้อย อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ ภาคเอกชน / ประชาสังคม บางครั้งมีการกิจเร่งด่วน จึงไม่สามารถมาประชุมเพื่อร่วมจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดได้ไม่สอดคล้องกับ ฉัตรสุภา สมสะอาด (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง ผลการศึกษา พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี มากที่สุด มีการนำโครงการและกิจกรรมที่เป็นข้อเสนอของประชาคมท้องถิ่นหรือแผนชุมชนบรรจุไว้ในแผนพัฒนา 3 ปี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างมาก ในการจัดทำแผนพัฒนา ประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนา เพราะแผนพัฒนามีส่วนช่วยพัฒนาความเจริญให้แก่ท้องถิ่น แต่ในการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติยังไม่ครอบคลุมครบถ้วน เนื่องจากงบประมาณมีอยู่จำกัด ทำให้เกิดปัญหาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถสนองตอบความต้องการได้ในทุกโครงการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัย พบประเด็นที่นำไปสู่การพัฒนาหลายประการทั้งนี้ผู้วิจัยได้อาศัยฐานคติจาก การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557- 2560

1.1 ความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 ดังนี้

1.1.1 ข้อเสนอแนะด้านการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัด ควรให้เวลากับการฝึกปฏิบัติในการกำหนดวิสัยทัศน์ให้มากขึ้น

1.1.2 ข้อเสนอแนะด้านข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ได้แก่ ข้อมูลจะต้องย้อนหลังอย่างน้อย 3- 5 ปี จึงจะสามารถนำไปประกอบการวางแผนพัฒนาได้

1.1.3 ข้อเสนอแนะด้านการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายใน (SWOT) ได้แก่ ควรหาข้อมูลที่แท้จริง ครอบคลุม นำมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งน้ำ พื้นที่ชลประทาน

1.1.4 ข้อเสนอแนะด้านการให้ความสำคัญกับแผนทุกระดับ ได้แก่ ควรจัดประชุมชี้แจงการอธิบายการเชื่อมโยงแผนของแต่ละระดับเข้าด้วยกัน เช่น การเชื่อมโยงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ให้เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนท้องถิ่น

1.1.5 ข้อเสนอแนะด้านการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ได้แก่ ควรตรวจสอบความพร้อมของพื้นที่โครงการที่จะดำเนินการ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

1.1.6 ข้อเสนอแนะด้านประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ ได้แก่ ควรคัดกรองประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ ให้เหมาะสม สอดคล้องเชื่อมโยงกัน เพื่อสะท้อนมิติการพัฒนา และสามารถนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ได้

1.1.7. ข้อเสนอแนะด้านตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ได้แก่ ควรกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย ให้เหมาะสม ทำความเข้าใจง่าย

1.1.8 ข้อเสนอแนะด้านกลยุทธ์ ได้แก่ ควรมีการปรับลดกลยุทธ์ไม่ให้มีมากเกินไป และให้มีความครอบคลุม เช่น ปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม

1.1.9 ข้อเสนอแนะด้านแผนงาน/โครงการ ได้แก่ ควรมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าของเวลา กำลังคน และงบประมาณที่มีอย่างจำกัด

1.1.10 ข้อเสนอแนะด้านบุคลากร ได้แก่ ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรเพื่อจะได้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.11 ข้อเสนอแนะด้านระยะเวลาดำเนินการ ได้แก่ ระยะเวลาการส่งโครงการเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดควรให้ระยะเวลามากกว่านี้

1.1.12 ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม ได้แก่ ควรแต่งตั้งภาคเอกชน เข้าร่วมการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดควรครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ เพื่อเสนอความคิดเห็นอย่างครอบคลุม

1.1.13 ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ ได้แก่ ควรจัดสรรงบประมาณในการระดมความคิดเห็นในการจัดทำแผนให้ในทุกอำเภอ ควรจัดสรรงบประมาณลงท้องถิ่นในส่วนที่เกินศักยภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ที่แตกต่างกันมีผลให้ความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแตกต่างกันด้วยหรือไม่ เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ทำการเปรียบเทียบหรือทดสอบความสัมพันธ์ดังกล่าว

2.2 ควรมีการวิจัยประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้มีคุณภาพ

2.3 ควรมีการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลให้ของภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ เนื่องจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคมมีส่วนสำคัญในการสะท้อนมุมมองหรือทิศทางเพื่อการวางแผนพัฒนาจังหวัด

บรรณานุกรม

- จักรขุฑา สมสะอาด. (2553). ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง. รายงานการศึกษาอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชลิต อุ้นเจ้าบ้านและคณะ. (2551). ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. (เมษายน 2557). โครงการมหาวิทยาลัยชีวิต [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://learn.cpru.ac.th/course/category.php?id=19>.
- รุ่งทิพย์ เหล็กดี. (2550). การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและงบประมาณจังหวัดของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่7) พ.ศ. 2550. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถาบันดำรงราชานุภาพ. (2554). เทคนิคงานแผนพัฒนาจังหวัด. กรุงเทพมหานคร : สถาบันดำรงราชานุภาพ.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2525). การศึกษาทบทวนเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาจังหวัด. สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด. (2552). แผนกับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์.+
- อุดมศักดิ์ เรืองรอง. (2552). กระบวนการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วารสารการเมืองการปกครอง

ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 กันยายน 2558 – กุมภาพันธ์ 2559 การบริหารจัดการ-การบริหารทรัพยากรมนุษย์-นโยบาย

- อุทิศ จันทรธีราช. (2551). กระบวนการวางแผนและความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรดิษฐ์.ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.อุดรดิษฐ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิษฐ์.
- อุไรวรรณ คนใจบุญ. (2554). ปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม.การศึกษาค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.